

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**  
**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

Факультет музичного мистецтва

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

**Голова приймальної комісії ХДАК**

**Наталія РЯБУХА**

\_\_\_\_\_  
(підпис)

**ПРОГРАМА**  
**ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ**  
**(МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА) І ТВОРЧИЙ КОНКУРС)**  
**ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО) та спеціалізованої професійної музичної освіти, здобутої як в національних спеціалізованих закладах освіти (музичних середніх спеціалізованих школах-інтернатах та обдарованих дітей) так і в закладах спеціалізованої професійної освіти (музичних училищах, училищах культури, мистецтв) (НРК5), де після виконання освітньої програми випускникам присуджується освітня кваліфікація молодшого спеціаліста

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**  
**Освітня програма «АКАДЕМІЧНИЙ СПІВ»**

Розглянуто і затверджено  
на засіданні Ради факультету  
музичного мистецтва  
протокол № 8  
від 22.03.2023 р.

Харків – 2023

Вступний іспит для іноземців (мова навчання (українська) і творчий конкурс) проводиться з метою виявлення мовних компетентностей з української мови а також знань та творчих умінь вступників, які бажають навчатися в ХДАК за ступенем бакалавра з метою з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва. Вступний іспит для іноземців складається з двох частин: I частина – мова навчання (українська), II частина – творчий конкурс. За результатами складання двох частин виставляється загальна оцінка, яка є єдиною складовою конкурсного балу для цієї категорії вступників.

## **I ЧАСТИНА**

### **МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА)**

Програма призначена для іноземців та осіб без громадянства, які виявили бажання здобувати освітній ступінь «**БАКАЛАВР**» на території України і володіють мовою навчання (українською) в обсязі, який співвідноситься з рівнем «незалежного користувача» (згідно з класифікацією Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

Вступний іспит для абітурієнтів із числа іноземців та осіб без громадянства з іноземної мови (українська мова) (далі – вступний іспит) визначає рівень знань української мови та перевіряє комунікативну компетентність, володіння словниковим запасом і граматичними структурами, які відповідають рівню B1 за стандартами Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

#### **Мета та завдання вступного іспиту**

Вступний іспит має на меті визначення рівня підготовки абітурієнтів з числа іноземців та осіб без громадянства (далі – абітурієнти) з української мови для забезпечення якісної підготовки фахівців з числа іноземців та осіб без громадянства. Під час вступного іспиту абітурієнти повинні продемонструвати належний рівень сформованості мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей.

*Мовна компетентність* передбачає володіння абітурієнта фонетичними, орфоепічними, лексичними, орфографічними, граматичними та стилістичними нормами сучасної української мови.

*Мовленнєва компетентність* охоплює вміння абітурієнта сприймати і відтворювати інформацію українською мовою.

*Соціокультурна компетентність передбачає* знання абітурієнта з країнознавства, культурології, фонові знання тощо, а також уміння використовувати ці знання в різних мовних ситуаціях у процесі спілкування з представниками інших культур.

### **Вимоги до вмінь і навичок**

Складовими мовленнєвої діяльності є рецептивні та продуктивні вміння.

Комунікативна мовленнєва компетентність кандидата має вияв у виконанні різних видів *мовленнєвої діяльності*, а саме: ***сприймання, продукція, інтеракція*** або ***медіація*** (зокрема усна або письмова). Кожен з цих типів діяльності може бути пов'язаний з текстами або в усній, або в письмовій, або в обох формах. До рецептивних умінь належить **читання**, а до продуктивних умінь належать **письмо та говоріння**.

### **ЧИТАННЯ**

Вступний іспит передбачає оцінювання сформованості вмінь ознайомлювального читання; уміння повно, точно і глибоко розуміти основну інформацію тексту, порядок викладу інформації в тексті, уміння дати в усній формі відповіді на поставлені запитання (на 2 із 5-ти запропонованих) щодо прочитаного тексту.

#### **Типи текстів:**

- короткі оригінальні тексти й оголошення, пов'язані із приватною, публічною, професійною та освітньою сферами життя;
- короткі газетні і журнальні статті з описом подій; інтерв'ю в пресі;
- вивіски в громадських місцях;
- написи й оголошення в межах певної теми;
- рекламні тексти;
- меню і рецепти;
- розклад руху транспорту;
- інструкції до побутових приладів;
- формуляр з особистими даними, наприклад, для запису в бібліотеку, для членства в клубі / секції;
- довідка;
- листівки, короткі приватні листи;
- електронні листи, факси, sms;
- брошури, проспекти, плакати.

### **ПИСЬМО**

Писемне мовлення визначає рівень сформованості репродуктивно-продуктивних умінь на основі інформації прочитаного тексту, уміння дати в

письмовій формі відповіді на поставлені запитання (на 3 із 5-ти запропонованих) щодо прочитаного тексту. Письмові відповіді, створені абітурієнтом, повинні бути оформлені відповідно до норм сучасної української мови.

## **ГОВОРІННЯ**

Вступний іспит передбачає створення власного висловлення в усній формі до запропонованої теми. Під час вступного іспиту оцінюється зміст і комунікативна наповненість, ефективність і повнота розкриття теми, адекватність наданої інформації, правильність уживання застосованих лексичних одиниць і граматичних конструкцій, доречність і точність використання їх в усному мовленні.

Абітурієнт має висловлювати власні міркування і почуття, особисте ставлення до фактів чи подій; формулювати критичну оцінку фактів; залучати до свого мовлення елементи аргументації.

### **Перелік розмовних тем:**

1. Україна.
2. Культура України.
3. Київ.
4. Харків.
5. Львів

### **Характер мовного матеріалу Граматичний мінімум з української мови**

#### **1. Фонетика. Орфоепія. Графіка.**

Голосні і приголосні звуки. Поняття складу. Наголос і ритміка слова. Засоби милозвучності української мови. Інтонація. Алфавіт. Співвідношення вимови і письма.

#### **2. Словотвір.**

Склад слова. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Основа слова.

Словотвір слів, що належать до різних частин мови (іменників, прикметників, дієслів).

#### **3. Морфологія.**

**Іменник.** Загальне значення іменника. Семантико-граматичні категорії іменника. Власні і загальні назви. Конкретні й абстрактні значення іменників. Категорія істот і неістот. Граматичні категорії іменника. Категорія роду. Категорія

числа. Категорія відмінка. Категорія збірності й одиничності. Основні значення відмінків. Відмінювання іменників (однина, множина; тверда, м'яка, мішана групи). Деякі незмінювані іменники.

**Прикметник.** Значення прикметника. Якісні прикметники. Відносні прикметники. Присвійні прикметники. Тверда і м'яка група прикметників. Відмінювання прикметників (тверда і м'яка групи). Ступені порівняння прикметників. Синтаксичний зв'язок прикметника з іменником.

**Числівник.** Значення числівника. Розряди числівників за значенням і граматичними ознаками. Кількісні і порядкові числівники. Групи числівників за будовою. Прості, складні, складені числівники. Неозначено-кількісні числівники. Відмінювання числівників.

**Займенник.** Значення займенників. Особові займенники. Особово-вказівні займенники. Зворотний займенник *себе*. Присвійні займенники. Вказівні займенники. Означальні займенники. Питально-відносні займенники. Заперечні займенники. Відмінювання займенників.

**Дієслово.** Значення дієслова. Два варіанти дієслівних форм: основа інфінітива і основ теперішнього часу. Дві дієвідміни дієслова. Категорія виду. Категорія перехідності / неперехідності. Категорія особи. Модальні значення необхідності безособових дієслів *не було, нема*. Категорія часу. Вживання часових форм. Категорія способу. Категорія дієслівного стану. Безособові дієслова. Дієслівне керування. Дієслова руху.

**Дієприкметник.** Активні дієприкметники теперішнього часу. Активні дієприкметники минулого часу. Пасивні дієприкметники. Предикативні форми на *-но, -то*.

**Дієприслівник.** Дієприслівники недоконаного виду теперішнього часу. Дієприслівники минулого часу. Дієприслівники на *-ся -сь*.

**Прислівник.** Значення прислівника, його граматичні ознаки. Якісно-означальні прислівники. Прислівники способу або образу дії. Кількісно-означальні прислівники. Обставинні прислівники часу. Безособово-предикативні прислівники, що виражають стан природи. Функції прислівників у реченні.

**Прийменники.** Вживання прийменників з відмінковими формами іменників. Значення прийменників у прийменниково-відмінкових конструкціях.

**Сполучники** і сполучні слова, їхнє значення і вживання.

**Частки**, їх значення і вживання.

**Вигуки**, що виражають етикет-вітання, подяку, побажання, вибачення тощо.

#### 4. Синтаксис.

Вираження суб'єктно- предикативних відношень.

Просте речення. Розповідне речення. Питальне речення. Спонукальне речення. . Просте ускладнене речення.

Складне речення.

**Лексичний мінімум з української мови** Лексичний мінімум має складати щонайменше 2 500 слів і словосполучень, що відповідає широкому профілю навчального закладу. Активний лексичний мінімум має складати щонайменше 1 200 слів і словосполучень.

**Лексико-граматичний мінімум** передбачає перевірку рівня сформованості лексичної і граматичної компетенцій у вступників, зокрема **передбачає виконання тесту**, який складається з 10 завдань.

#### 4. Порядок проведення вступного іспиту

Вступний іспит проводять відповідно до Правил прийому до Харківської державної академії культури в 2023 році.

#### 5. Структура вступного іспиту

Вступний іспит передбачає три субтести для комплексного оцінювання рівня сформованості мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей:

- письмовий субтест на володіння граматичним матеріалом;
- усний субтест на текстовому матеріалі соціально-культурного, офіційно-ділового та побутового змісту (вид мовленнєвої діяльності – читання);
- усний субтест, що ґрунтується на фаховому змісті та враховує потреби навчально-професійної комунікації (вид мовленнєвої діяльності – говоріння).

На період воєнного стану тестування проводиться **в дистанційному режимі**

#### Список рекомендованої літератури

*Антонів О. В.* Українська мова для іноземців: модул. курс В1-В2 : навч. посібник; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Центр україністики. Київ : Інкос, 2012. 271 с.

*Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук, ред. укр. видання - д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєв. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с*

Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної (рівні A1, A2, B1, B2, C1) /укл. Н. С. Ніколаєва, Н. О. Бондарева, А. А. Дем'янюк, М. В. Шевченко, В. В. Овдіюк, М. Ю. Якубовська. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/>

Козелко І. Р. Практикум з української мови як іноземної (Морфологія: іменник, займенник, прикметник): навч. посіб. Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2017. 24 с.

Луценко В.І. Українська мова для іноземних студентів: у 4 т. Том 1: Навч. посіб. Дніпро: Національний гірничий університет, 2017. 83 с.

Мацюк Г. Р. Українська мова. Практичний курс для іноземців: навч. посіб. / Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2017. 195 с.

Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців: практикум. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. 188 с.

Стандартизовані вимоги до рівнів володіння українською мовою як іноземною, затверджені Колегією МОН України 22.05.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/proministerstvo/doradchi-organi/kolegiya-ministerstva/rishennya-kolegiyi-2018>.

## 6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

### знань абітурієнтів з числа іноземців та осіб без громадянства, які вступають до ХДАК у 2023/2024 навчальному році для здобуття ступеня бакалавра (МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА))

Знання з української мови як іноземної оцінюються за 100-бальною шкалою, початком відліку є 100 балів. Загальна оцінка вступного випробування виводиться на підставі оцінок за кожен його компонент і складає 100 балів, таким чином максимальна оцінка вступного випробування може складати 200 балів. Іноземний громадянин не отримує рекомендації до зарахування, якщо набирає менше 124 балів.

#### І. Лексико-граматичний тест (20 балів)

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 20-5 | Знання відмінкової системи української мови. Уміння правильно відмінювати іменники, прикметники і займенники. Здатність правильно використовувати прості прийменники на письмі. Відсутність або незначна кількість помилок при використанні форм дієслова. Уміння відрізняти і використовувати види складнопідрядних речень.                        |
| 5-0  | Знання відмінкової системи української мови на низькому рівні. Невміння правильно відмінювати іменники, прикметники і займенники. Відсутність здатності правильно використати прості прийменники на письмі. Наявність великої кількості помилок при використанні форм дієслова. Невміння відрізняти і використовувати види складнопідрядних речень. |

## II. Говоріння (40 балів)

|      |                                                                                                                                                                                                     |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 40-9 | Достатній рівень володіння діалогічною мовою; розуміння питань, їх оформлення відповідно до норм української мови. Допускається незначна кількість помилок, які все ж не заважають взаєморозумінню  |
| 9-0  | Низький рівень володіння діалогічною мовою нерозуміння питань, їх оформлення зі значними відхиленнями від норм української мови. Наявність великої кількості помилок, які заважають взаєморозумінню |

## III Читання (20 балів)

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 20-5 | Абітурієнт читає виразно, з хорошою дикцією; інтонація (поділ пропозицій на смислові частини, мелодика пропозицій різної синтаксичної будови), тембр, темп, гучність читання відтворюють авторський задум, стильові характеристики тексту. Абітурієнт повно, точно і глибоко розуміє основну інформацію тексту, визначає його тему, порядок викладу інформації в тексті, робить правильні висновки                       |
| 5-0  | Абітурієнт читає, не зв'язуючи слова між собою інтонаційно, не відділяючи одну пропозицію від іншої, допускає значну кількість помилок на заміну, перестановку, пропуск (складів, слів); вимовляє у багатьох випадках слова відповідно до їх написання, а не до норм вимови<br>Абітурієнт не розуміє основну інформацію тексту, не визначає його тему, порядок викладу інформації в тексті, не робить правильні висновки |

## IV. Письмо (20 балів).

|      |                                                                                                                                                                                                                                   |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 20-5 | Достатній рівень володіння писемним мовленням; розуміння поставлених запитань щодо прочитаного тексту та їх писемне оформлення відповідно до норм української мови. Допускається незначна кількість мовленнєвих помилок.          |
| 5-0  | Низький рівень володіння писемним мовленням; нерозуміння поставлених запитань щодо прочитаного тексту, їх писемне оформлення зі значними відхиленнями від норм української мови. Наявність великої кількості мовленнєвих помилок. |

## ЧАСТИНА II ТВОРЧИЙ КОНКУРС

На дану освітню програму приймаються особи, які не мають хвороби голосового апарату.

**Творчий конкурс** проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами закладів вищої освіти I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і спеціалізовану професійну музичну освіту (здобуту в коледжах, училищах або у спеціалізованих музичних школах-інтернатах), відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації. **Ці вимоги відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво (с. 13 Пояснювальної записки), затвердженого Наказом МОН від 24 травня 2019 р. № 727.**

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

### **Знання:**

- основних практичних положень у сфері вокального виконавства;
- загальних засад співочого голосоутворення;
- гігієнічних правил поводження з голосовим апаратом;
- складових музично-виконавського аналізу художньо-вокального репертуару;
- основних принципів самостійної роботи над вокальним репертуаром;
- специфіки людського голосу та загальні уявлення про найголовніші етапи історичного розвитку вокального виконавства;
- основних етапів та принципів самостійної роботи над вокальним твором;
- стилевих особливостей виконання вокальних творів, що відповідають певному історико-культурному контексту епохи, стилю, жанру (музика епохи бароко, рококо, класицизму, романтизму, імпресіонізму, експресіонізму, неокласицизму тощо);
- специфіки виконання вокальних творів сучасного репертуару;
- основних музичних термінів та понять, що зустрічаються в музичному тексті;
- функцій засобів виконавської виразності та принципи їх застосування;

### **Уміння:**

- застосовувати практичні навички та теоретичні знання зі сфери вокального виконавства;
- здійснювати музично-виконавський аналіз вокально-педагогічного

репертуару;

- застосовувати професійну термінологію вокального мистецтва;
- самостійно працювати над засвоєнням та розумінням музично-літературного тексту вокального твору;
- самостійно оцінювати відтворюване звучання свого голосу;
- самостійно і грамотно аналізувати нотний текст і виконувати напам'ять музичний твір;
- обирати належні технічні прийоми вокального виконання;
- використовувати різноманітні засоби співацько-виконавської виразності;
- виконувати вокальні твори різних жанрів та форм;
- втілювати художньо-образний зміст творів, сформулювати і обґрунтувати план виконавської інтерпретації;
- аналізувати і складати план виконавської інтерпретації твору;
- виконувати ансамблеву вокальну музику (дуети, тріо, квартети тощо для різних типів голосів);
- критично здійснювати самоаналіз та оцінювати власне і чуже виконання;

#### ***Наявність навичок:***

- виконання вокальних творів на концертній естраді;
- застосування отриманих знань і вокально-технічних навичок у практичній фаховій діяльності;
- виконавського втілення власних творчих рішень під час створення вокально-сценічного образу;
- застосування професійної вокальної термінології;
- сольфеджування нотного тексту.

**На період воєнного стану творчий конкурс проводиться в дистанційному режимі і складається з двох елементів:**

- **«Виконавська майстерність»** - оцінка виконавської майстерності абітурієнта за відеозаписом виступу з виконавською програмою, який абітурієнт завчасно надсилає до приймальної комісії на електронну адресу [pr1\\_kom@xdak.ukr.education](mailto:pr1_kom@xdak.ukr.education);
- **«Основи теорії та історії музичного мистецтва»** – оцінка знань абітурієнта в режимі он-лайн в реальному часі (теоретичний елемент). Термін проведення (а також термін проведення консультації) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

*Перший елемент* творчого конкурсу – **«Виконавська майстерність»** – передбачає виконання:

- арія зарубіжного композитора XVIII - XXI ст.;
- арія вітчизняного композитора XVIII - XXI ст.;
- романс (вітчизняного або зарубіжного композитора) або українська

народна пісня.

**Вимоги до відеозапису** виконавської програми. Відеозапис виступу з виконавською програмою, який абітурієнт завчасно надсилає до приймальної комісії перед початком творчого конкурсу, має бути зроблений без монтажу та спеціальних ефектів, а також якісним за звуковими й візуальними параметрами; в кадр має бути вміщений виконавець повністю в анфас; програма записується одним файлом; відео має бути підписано ім'ям та прізвищем виконавця, рік, програма, що виконується.

## **ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР**

**Старовинні та класичні арії композиторів:** Cavali, Bononcini, Vivaldi, Cacini, Paisiello, Manfredi, Pergolesi, Stradella, Bach, Caldara, Bellini, Handel, Donizetti, Mozart, Rossini, Verdi, Puccini.

### **Арії з опер вітчизняних композиторів XVIII - XXI ст.:**

- Д.С.Бортнянський з опер «Сокіл», «Свято сеньора», « Син-суперник або Сучасна Стратоніка»;
- С.С.Гулак-Артемівський з опери «Запорожець за Дунаєм»
- Г.І.Майборода з опери «Мілана»
- М.В.Лисенко з опер «Наталка-Полтавка», «Тарас Бульба», «Енеїда», «Чорноморці».
- 

**Романси вітчизняних та зарубіжних композиторів:** Е. Гріга, Р. Шумана, Ф. Шуберта, Ф. Мендельсона, Ф. Шопена, М. Шимановської, Й. Гайдна, Л. Бетховена, В.А. Моцарта, Я. Сібеліусу, М. Рegera, Г. Форе, Е. Шоссона, С. Монюшка, А. Білаша, М. Лисенка, М. Жербіна, В. Косенко, Я. Степового, А. Кос-Анатольського, Г.І.Майбороду, Д.Січинського, І.Шамо.

### **Українські народні пісні**

«Вечір близенько»  
 «В кінці греблі шумлять верби»  
 «Гандзя»  
 «Глибока криниця»  
 «Грицю, Грицю, до роботи»  
 «Де ти, доню, барилася?»  
 «Добри вечір дівчино»  
 «Добрий вечір, зелена діброво»  
 «Ішов козак потайком»  
 «Їхав козак на війноньку»  
 «Їхав козак за Дунай»

«Йшла я по воду»  
 «Закувала зозуленька»  
 «Зелененький барвіночку»  
 «Зацвіла в долині червона калина»  
 «Зоре моя вечірняя»  
 «Лугом іду, коня веду»  
 «Місяць на небі»  
 «Над річкою бережком»  
 «Не щебече соловейку»  
 «Ой, гаю мій, гаю»  
 «Ой, за горою»  
 «Ой на горі на високій»  
 «Ой не ходи, Грицю»  
 «Ой, у вишневому садочку»  
 «При долині кущ калини»  
 «Стоїть явір над водою»  
 «Чом, чом не прийшов»  
 «Шумить гуде дібровонька»  
 «Якби мені черевики»

*Другий елемент* творчого конкурсу – **«Основи теорії та історії музичного мистецтва»** – передбачає перевірку загальнокультурного та музично-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих музичних закладів освіти I-II рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей стилю і творчого доробку композиторів, твори яких виконував абітурієнт під час першого етапу;
- вміння проаналізувати виконані твори за емоційно-образним змістом, формою, історичним контекстом написання;
- уміння проаналізувати вокально-виконавські особливості запропонованих творів;
- знання вокального концертного репертуару та його класифікацій за жанрами;
- знання методичної літератури з академічного співу;
- знання видатних виконавців вокального академічного мистецтва;
- знання основ вокальної техніки;
- знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи);
- базові знання теорії музики та сольфеджіо.

*Другий елемент* творчого конкурсу буде проведений в он-лайн режимі в реальному часі. Термін його проведення (а також термін проведення консультації) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

Для складання другого елементу творчого конкурсу абітурієнт повинен мати технічні засоби, необхідні для участі в ньому в режимі он-лайн в реальному часі. Посилання та коди доступу до участі у конкурсі абітурієнт отримує заздалегідь на електронну адресу, вказану при надсиланні відеозапису виступу.

Загальна (за двома елементами творчого конкурсу) оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів).

### **Структура оцінки, порядок оцінювання підготовленості вступників**

#### **Структура оцінки**

за проходження першого елементу творчого конкурсу  
«Виконавська майстерність»

| <b>№</b>                           | <b>Основні завдання першого елементу творчого конкурсу</b>                                  | <b>Кількість балів</b> |
|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| 1.                                 | Виконання арії зарубіжного композитора XVIII - XXI ст.                                      | 1-35                   |
| 2.                                 | Виконання арії вітчизняного композитора XVIII - XXI ст.                                     | 1-35                   |
| 3.                                 | Виконання романсу (вітчизняного або зарубіжного композитора) або української народної пісні | 1-30                   |
| <b>Максимальна кількість балів</b> |                                                                                             | <b>100</b>             |

#### **Структура оцінки**

за проходження другого елементу творчого конкурсу  
«Основи теорії та історії музичного мистецтва»

| <b>№</b> | <b>Основні знання та вміння, які перевіряються під час другого елементу творчого конкурсу</b>                                                     | <b>Кількість балів</b> |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| 1.       | Базові знання теорії музики та сольфеджіо.                                                                                                        | 1-15                   |
| 2.       | Знання особливостей стилю і творчого доробку композиторів, твори яких виконував абітурієнт під час                                                | 1-15                   |
| 3.       | Знання специфіки вокально-виконавської майстерності (теситури голосів, знання основ співочого дихання, голосоведіння тощо)                        | 1-15                   |
| 4.       | Вміння проаналізувати музично-теоретичні (жанрово-стильову специфіку, емоційно-образний зміст, форму) та виконавські особливості виконаних творів | 1-15                   |
| 5.       | Знання концертного та оперного репертуару видатних академічних співаків, специфіки жанрової класифікації вокальних творів                         | 1-15                   |
| 6.       | Знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи)                                                      | 1-10                   |

|                                    |                                                                                                                                                                                                             |            |
|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 7.                                 | Знання музичної літератури і творчості композиторів, загальновідомої методичної літератури та періодичних виданих в галузі музичного мистецтва в обсязі курсів вищих закладів освіти I-II рівня акредитації | 1-15       |
| <b>Максимальна кількість балів</b> |                                                                                                                                                                                                             | <b>100</b> |

Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування для здобуття освіти не допускаються.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ  
АБІТУРІЄНТІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2023 РОЦІ  
на спеціальність «Музичне мистецтво»**

| <b>Рівні оцінки</b>                   | <b>Критерії оцінювання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Початковий</b><br>до 123 балів  | Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу.<br>Не має вокально-музичних здібностей, не володіє елементарними навичками співацького дихання, голосоведіння, вокального інтонування, не виявив знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва».<br>Абітурієнт має значні вади голосового апарату та не в змозі виконати нескладні вокальні твори.                                                                                                                                                          |
|                                       | Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу.<br>Продемонстрував низький рівень володіння голосом (елементарний початковий рівень), навичками вокального інтонування, дихання, виявив початкові знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Відсутні музичні та вокальні здібності.                                                                                                                                                                                                                   |
|                                       | Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу.<br>Володіє навичками академічного співу, голосоведення, дихання та співацького інтонування на початковому рівні. Має фрагментарні знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва».<br>Майже відсутні музичні та вокальні здібності.<br>Під час виконання вокальних творів майже не справився з поставленими технічними і художніми завданнями, має значні вади у співі, не в змозі задовільно виконати вокальну програму.                                    |
| <b>2. Середній</b><br>124 - 149 балів | Абітурієнт виконав (відповів) деякі завдання сесії творчого конкурсу, але продемонстрував рівень володіння голосовим апаратом на дуже низькому рівні. Програма, що була виконана, не відповідає рівню рекомендованих вступними вимогами творів.<br>Володіє навичками академічного співу, голосоведення, дихання та співацького інтонування на середньому рівні. Має слабкі знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва».<br>Абітурієнт має недоліки співоного апарату, виконав нескладну вокальну програму на задовільному рівні. |
|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання сесії творчого конкурсу, але продемонстрував рівень володіння голосовим апаратом

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                              | <p>на середньому рівні. Програма, що була виконана, частково відповідає рівню рекомендованих вступними вимогами творів.</p> <p>Абітурієнт слабо виявив навички сольфеджування, продемонстрував слабкі знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва», що свідчить про його задовільний загальнокультурний рівень.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання сесії творчого конкурсу, але продемонстрував рівень диригування та володіння голосовим апаратом на низькому рівні. Програма, що була виконана на інструменті, лише частково відповідає вимогам. Абітурієнт виявив слабкі навички сольфеджування, продемонстрував невпевнені знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва», що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>3. Достатній</b> 150 - 175 балів</p>   | <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але програми, що були виконані на інструменті не в повній мірі відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт виявив у цілому достатні навички читання нотного тексту з листа, має достатньо розвинутий та голосовий апарат, але не в повному обсязі продемонстрував наявність необхідних навичок виконання. Абітурієнт виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва».</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але програма не в повній мірі відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт виявив добрі навички сольфеджування, має достатньо розвинутий голосовий апарат, виявляє добрі знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва».</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, програми, що були виконані, відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт виявив добрі навички сольфеджування, має достатньо розвинутий голосовий апарат, володіє навичками цілісного комплексного аналізу матеріалу, здатний систематизувати та узагальнювати набуті знання, може самостійно виправляти допущені помилки, демонструє основні практичні навички та добрі знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва».</p> |
| <p><b>4. Високий</b><br/>176 - 200 балів</p> | <p>Абітурієнт виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма повністю відповідає вимогам. Абітурієнт має високорозвинений голосовий апарат, проте виявляє деякі огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образу. На достатньо високому рівні продемонстрував знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p> <p>Абітурієнт на високому рівні виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма повністю відповідає вимогам. Абітурієнт має високорозвинений голосовий апарат, проте виявляє дрібні огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образ. На високому рівні продемонстрував знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p> <p>Абітурієнт бездоганно виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма виконана на дуже високому художньому рівні та повністю відповідає вимогам.</p>                                                                                                                                                                                                                                                    |

|  |                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | Абітурієнт має високорозвинений голосовий апарат. На дуже високому рівні продемонстрував знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу. |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник. Київ : ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с.
2. Барська З. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2017. 80 с.
3. Бодак Я. Історія західноєвропейської музики від найдавніших часів до XVII століття: навчальний посібник / редакційна колегія : Я.Кеньо, З.Лельо, Б.Пиц. Дрогобич: Коло, 2017. 280 с.
4. Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики XX століття : навч. посіб. К. : Освіта, 2008.
5. Гладишева А.О. Сценічна мова: дикційна та орфоепічна нормативність: навч. посібник для студентів мистецьких вузів та учнів дитячих шкіл мистецтв. К. : Мистецтво, 1996. 203с.
6. Гнидь Б.П. Історія вокального мистецтва : підручник. Київ : НМАУ, 1994. 320с.
7. Зарубіжна музична культура ХУІІ - ХХ ст.: тематичний збірник наукових праць / Гол.редактор М.Черкашина. К.: «Компас», 1991. 160 с.
8. Іванова І.Л., Куколь Г.В., Черкашина М.Р. Історія опери : навч. посіб. К. : Музична Україна, 1998. 247 с.
9. Кияновська Л. Українська музична культура. 2-е вид. Тернопіль, 2000. 316 с.
10. Павлюченко С. Елементарна теорія музики. К., 1980. 211 с.
11. Смаглій Г. Основи теорії музики: підручник для навчальних закладів освіти культури і мистецтв. Харків : Факт, 2005. 384 с.
12. Ярмо М., Ластовецький М., Каралюс М. Історія зарубіжної музики: організаційно-методичні матеріали до самостійної роботи студентів. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2016. 128 с.